

در این چند سال به صنایع دانش‌بنیان تکیه کردیم؛ چند هزار صنعت دانش‌بنیان و بنگاه دانش‌بنیان کوچک و متوسط به وجود آمده، ولی آنچه مورد غفلت قرار گرفته این است که ما صنایع بزرگ خودمان را دانش‌بنیان کنیم. (۱۴۰۰/۱۱/۱۰)

www.basirat.ir

▼ حرف روز

تبیین و شبکه اجتماعی انقلاب

در اهمیت جهاد تبیین که امروز بسیار ضروری و مورد تأکید رهبر معظم انقلاب است، همین بس که بدانیم اساس پیدایش انقلاب اسلامی مبتنی بر تبیین و روشننگری بوده است. در واقع، انقلاب و تبیین واقعیات جامعه پیشا انقلابی ایران از جنس هم هستند و برخلاف غالب تحركات و تحولات مهم اجتماعی، از جمله بزرگ‌ترین انقلاب‌های جهانی که محصول خشونت و مبارزات مسلحانه هستند، انقلاب اسلامی محصول بینش تبیین‌گرانه و هدایت پیامبرگونه امام خمینی (ره) و سایر رهبران معنوی و فکری آن است.

مبتنی بر این دیدگاه، شبکه‌ای اجتماعی و مذهبی از انقلابیون به مرکزیت روحانیت مبارز شکل گرفت که حلقه واسط و رابط تبیین‌گر اعلامیه‌ها و بیانیه‌های انقلابی امام به ملت ایران بودند. این شبکه در زمانه‌ای که خیری از ارتباطات شبکه‌های اجتماعی و مجازی امروزی نبود، چنان منسجم، به‌هنگام و با بصیرت عمل کرد و مردم را آگاه نمود که حتی مانع بزرگی همچون به هم تنیدگی استبداد مخوف داخلی پهلوی به استعمار و سلطه خارجی آمریکایی، نتوانست مانع انقلاب مردم شود. اتفاقاً این روزها مصادف است با فرار ژنرال هایزر آمریکایی از ایران در سال ۱۳۵۷. این ژنرال چهار ستاره آمریکایی آمده بود به ایران تا تاج‌بخشی مجدد پسا کودتایی سال ۱۳۳۲ را در ۱۳۵۷ تکرار کند! اما این بار مردم با عنایت الهی و هوشیاری حاصل از عملیات تبیین‌گرانه رهبری و شبکه اجتماعی انقلاب، اجازه ندادند انقلاب اسلامی‌شان ابر بماند. در هم تنیدن استبداد با سلطه یک پدیده بسیار پیچیده است که شکست این پدیده را بسیار مشکل می‌سازد. اگر کشوری تنها تحت سلطه خارجی باشد و مشکل استبداد را نداشته باشد، می‌تواند به راحتی سلطه را پس بزند؛ از سویی اگر یک کشوری تنها درگیر استبداد باشد، بدون پشتوانه سلطه، اینجا هم جمع کردن بساط استبداد کار سختی نیست ولی وقتی استبداد و سلطه در هم می‌آمیزند و هر کدام دیگری را پشتیبانی می‌کنند، کار دشوار می‌شود. به همین دلیل خیلی از گروه‌های سیاسی داخل کشور در آن زمان به این جمع‌بندی رسیده بودند که در این شرایط، ملت به هیچ وجه قادر نخواهد بود استقلال خود را به دست آورد؛ چراکه هم استبداد قدرت نظامی و اطلاعاتی و فرهنگی دارد و هم سلطه‌گران دارای امکانات بسیار گسترده‌ای هستند و باید با رویکرد مسلحانه، تغییر و انقلاب را جلو برد؛ اما امام مخالف رویکرد مسلحانه بود و بیشتر به تبیین و روشننگری و تعمیق هدایت معتقد بود و بدین‌سان توانست بزرگ‌ترین انقلاب معنوی و فرهنگی دنیا را رقم بزند. امروز هم ملت ایران در جشن ملی چهل و سومین سالگرد پیروزی خود با جنگی ترکیبی از سوی دشمنان انقلاب به محوریت آمریکا مواجه است و تکلیف همان است که سبب‌ساز پیروزی شد، یعنی تبیین واقعیات گذشته و حال. (نویسنده: فتح‌الله پریشان)

▼ گزارش روز

عذرخواهی در پیشگاه ملت!

«محمدرضا عارف» که به توصیه محمد خاتمی در انتخابات ریاست جمهوری سال ۹۲ به نفع حسن روحانی کنار کشید، به مناسبت دهه فجر یادداشتی منتشر کرده و از مسئولان نظام خواسته تا به واسطه برخی نارسایی‌ها و کم‌کاری‌ها از مردم نجیب ایران متواضعانه عذرخواهی کنند! وی در این یادداشت نوشته است: «متأسفم که بگویم گام نهادن در بیراهه اختلاف، اصرار بر خطاهای گذشته و نشنیدن صدای مصلحان، راه خسران ملک و ملت، انقلاب و نظام جمهوری اسلامی و فرصت دادن به دشمنان و بدخواهان است!».

گزاره‌های تحلیلی: شاید کمتر کسی پیدا بشود که بگوید در کشور نارسایی و کم‌کاری وجود ندارد؛ اما بیان عارف از این حقایق، در کنار بیان کلی از کلیدواژه «مصلحان» چیست؟ چه کسانی باید از مردم عذرخواهی کنند و چه کسانی باید در فکر اصلاح باشند. اولاً سی‌ودو سال از عمر ۴۳ ساله انقلاب اسلامی توسط جریانی در کشور مدیریت شده که عارف نیز در آن دسته تعریف می‌شود؛ بنابراین این جریان نه می‌تواند مدعی اصلاح مجدد کاستی‌ها باشد و نه درخواست حق‌طلبی کند؛ بی‌شک تنها راهکار برای این جریان، پوزش از ملت بزرگ ایران بابت تمامی کاستی‌ها و کم‌کاری‌ها، سوء مدیریت‌ها و نگاه‌های ضد منافع ملی طی این دوران است. محمدرضا عارف در بخشی از یادداشت مورد اشاره می‌نویسد: «معتقدم یکی از چالش‌هایی که حاکمیت با آن روبرو است، عدم صداقت و شفافیت با مردم است. در طول ۴ دهه گذشته، عدم صداقت با ملت ایران در مقاطعی آسیب‌های جدی به روند توسعه و پیشرفت ایران وارد کرده و باعث ایجاد هزینه‌هایی برای کشور و ملت شده است. در دهه پنجم انقلاب شکوهمند اسلامی ایران، ترمیم شکاف بین حاکمیت و ملت به‌ویژه ارتقا اعتماد بین مردم و مسئولان که در چند دهه گذشته آسیب جدی دیده است، بیش از هر زمان دیگر فوریت دارد.» درک چالش‌های فساد و عدم صداقت و شفافیت طی سال‌های اخیر چندان سخت نیست؛ از لکه‌های تاریک سال‌های گذشته این انقلاب، ادعاها و رفتارهای ناصواب دولتی است که: (۱) مذاکرات برجام را به حل مشکل محیط‌زیست، اشتغال، صنعت و آب خوردن مردم پیوند زد؛ (۲) اقتصاد کشور را با گره زدن به سیاست خارجی، با ادعای نادرست برداشتن تمام تحریم‌های بانکی، بیمه‌ای و مالی، حمل‌ونقل، پتروشیمی، فلزات سنگین و تحریم‌های اقتصادی، شرطی کرد و امیدآفرینی کاذب در جامعه با طرح رؤیت آفتاب تابان و شستن صورت رقم زد. (۳) منتقدان و دلسوزان خود را با عباراتی همچون: «بی‌دین، حسود، کاسب تحریم، بی‌شناسنامه، بی‌سواد، عصر حجری، مزدور، ترسو، بیکار، دین‌شناس، بزدل، فاسد، عقب‌مانده، تازه به دوران رسیده، هوچی باز و...» نوازش کرد. (۴) شفافیت‌زدایی و فاصله گرفتن از مردم طی این سال‌ها موجب ظهور گاندوهای امنیتی، اقتصادی و سیاسی در صحنه ملی و ضربه بر حیثیت نظام در سطح بین‌المللی شد.

نکته پایانی: عارفی را گفتند: زندگی به جبر است یا اختیار؟ گفت: امروز اختیار، تا چه بکارم؟ اما فردا جبر. زیرا به اجبار باید درو کنم هر آنچه دیروز به اختیار کاشتم. سخنان امروز دکتر عارف نیز بیش از هر فرد و جریانی، زبان حال است برای جریان متبوع خویش که اگر زبانی برای عذرخواهی در پیشگاه ملت عزیز ایران ندارند، لاقلاً از این راه رفته توبه کرده و بیش از این ملت را بازیچه سیاسی بازی‌های مخرب خویش قرار ندهند. (نویسنده: حسین عباسیان)

▼ خبر ویژه

سناتور آمریکایی: خروج از برجام، ایران را قوی‌تر کرد

«کریس مورفی» سناتور آمریکایی با اعتراف به شکست سیاست فشار حداکثری دولت آمریکا علیه نظام اسلامی ایران، به خروج یک‌جانبه دولت این کشور از توافق هسته‌ای برجام به شدت انتقاد کرد و گفت: «تنها نکته مثبت سیاست فاجعه‌بار «فشار حداکثری» ترامپ علیه ایران این بود که قطعاً ثابت کرد تحریم‌های یک‌جانبه اوضاع را بدتر می‌کند، نه بهتر. بعدازاینکه ما از توافق خارج شدیم، ایران قوی‌تر و رفتار آن‌ها خطرناک‌تر شد.»

▼ اخبار

توافق دوباره با آمریکا؛ در دسترس یا غیرممکن؟!

«رابرت مالی» نماینده آمریکا در امور ایران گفت: «در صورت احیای توافق، واشنگتن تحریم‌های ناسازگار با برجام را رفع می‌کند؛ اما تحریم‌های غیرمرتبط با برنامه هسته‌ای ایران، حفظ خواهد شد. محدود کردن برنامه هسته‌ای ایران در راستای منافع آمریکاست و ما می‌توانیم پس‌از آن به بسیاری دیگر از مسائل مرتبط با ایران رسیدگی کنیم. دولت بعدی آمریکا ملزم به اجرای برجام نیست و نمی‌توانیم رئیس‌جمهور بعدی را ملزم کنیم. دولت بعدی تصمیمات خود را خواهد گرفت». فارغ از این‌که دولت آمریکا بخواهد چه حجمی از تحریم‌ها را تعلیق کند یا نکند و ایران بتواند از توافق منتفع شود یا نه، اصرار دولت بایدن بر ندادن تضمین، امکان توافق را منتفی می‌کند. دولت بایدن نمی‌خواهد و نمی‌تواند از طرف دولت بعدی آمریکا تضمین بدهد، اما ضمناً به اعتبار عهدشکنی‌های پیاپی و پسا برجامی دولت دموکرات اوپاما، تضمین دولت بایدن هم معتبر نیست. در این میان، موضع کنگره آمریکا همیشه رادیکال‌تر از دولت بوده و جالب‌تر این‌که هر دو حزب دموکرات در مجلس نمایندگان یا سنا، تحریم‌های پسا برجامی متعدد مانند کاتسا و... را با اتفاق آرا تصویب کرده‌اند. پس از هر نوع توافق در دور جدید هم وقتی آمریکا اجازه پیدا کرد دوباره به برجام برگردد و به مکانیسم ماشه دسترسی پیدا کند، احتمال تصویب تحریم‌های جدید در کنگره و یا از سوی دولت بسیار بالاست. اجمالاً این‌که فارغ از کم و کیف تعلیق تحریم‌ها، تضمین توافق از سوی آمریکا و تعهد به عدم تکرار عهدشکنی، منتفی است و بنابراین بدون اخذ تضمین معتبر، توافق پایدار امکان‌پذیر نیست. غفلت از این واقعیت مهم، می‌تواند خسارت‌های بزرگی به همراه داشته باشد. (محمد ایمانی)

نظر یک اپوزیسیون درباره اپوزیسیون‌های نظام جمهوری اسلامی

«عبدالکریم سروش» خود از اپوزیسیون‌های جمهوری اسلامی است؛ به این معنا که ساختار سیاسی حاکم را قبول ندارد و بارها به نظام نقد کرده است؛ اما او در یکی از سخنرانی‌های خود که حدوداً یک سال پیش انجام شده، جمع‌بندی جالبی درباره اپوزیسیون خارج از کشور و حتی داخل کشور دارد. او می‌گوید: «من وقتی به اپوزیسیون خارج از کشور و داخل کشور، بیشتر خارج از کشور، نگاه می‌کنم می‌بینم ما یک قدم، یک اینچ، یک سانتیمتر جلو نیامدی. ما همانیم؛ همه‌مان لاف‌زن، همه‌مان یقه بگیر، همه‌مان بی‌گذشت و همه‌مان بی‌حرمت نسبت به انسان. این‌ها بالاترین رذایل است دیگر، شما ببینید دو نفر وقتی سر یک مسئله ساده‌ای به هم می‌افتند، لباس زیر همدیگر را به‌قول معروف هوا می‌دهند، رحم به یکدیگر نمی‌کنند. از هیچ چیزی برای تخریب دیگری فروگذار نیستند، این همان استبداد است دیگر، مگر چیست؟».

اتحادیه‌ای علیه تحریم‌ها و دلارهای آمریکایی!

در سفر اخیر رئیس‌جمهور به روسیه، پوتین پیشنهادی را تحت عنوان اتحادیه دول تحریم شده مطرح می‌کند که با استقبال رئیس‌جمهور کشورمان روبرو می‌شود. چند نکته در خصوص این موضوع: در حفاصل ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ ایالات متحده تعداد ۵۳۹۴ تحریم علیه ۱۱ کشور تصویب کرده است. مجموع این کشورها تقریباً ۲۰ تریلیون دلار GDP معادل ۲۵ درصد کل تولید ناخالص جهان، نزدیک به ۳۵ درصد جمعیت و ۳۰ درصد منابع انرژی و معادن کره زمین را در اختیار دارند. استفاده از سیستم‌ها و سازوکارهای "مالی" و "پولی" مختص این اتحادیه در میان کشورهای عضو می‌تواند هم نیاز این دولت‌ها را برطرف کند و هم باعث خارج ساختن سلاح تحریم از دست واشنگتن شود. تحریم عمدتاً بر بستر دلار شکل گرفته است. این اتحادیه با شکست نظام تحریم‌ها، می‌تواند باعث نزول ارزش و آقایی دلار نیز شود. با نگاهی به کشورهای تحریم شده، متوجه می‌شویم که اشتراکات منافع آن‌ها علاوه بر حوزه تجارت، حوزه‌های ترانزیت و امنیت را نیز شامل می‌شود که می‌تواند عاملی برای تقویت اتحادیه باشد.

▼ اخبار کوتاه

◀ **شرط ایران برای ادامه مذاکره با عربستان / رئیس‌جمهور در تماس تلفنی نخست‌وزیر عراق اعلام کرد:** «همه مشکلات و مسائل منطقه قابل حل و فصل است به شرط آنکه مداخله قدرت‌های فرامنطقه‌ای متوقف شود. جمهوری اسلامی ایران آمادگی دارد به مذاکره با عربستان تا حصول نتیجه ادامه دهد، به شرط آنکه سعودی‌ها نیز در فضای تفاهم و احترام متقابل حاضر به ادامه مذاکرات باشند. مشکلات منطقه ناشی از زیاده‌خواهی‌های آمریکایی‌ها است و اگر آن‌ها به شکل واقعی و نه ظاهری از منطقه اخراج شوند، خواهیم دید که خود کشورهای منطقه می‌توانند صلح و امنیت را برقرار کنند».

◀ **فرصت دوهفته‌ای برای پیک وحشتناک اومیکرون در ایران / «مینو محرز» عضو کمیته علمی ستاد ملی مقابله با کرونا گفت:** «موارد ابتلا به کرونای اومیکرون به سرعت و روبه‌روز در حال افزایش است و پیش‌بینی ما این بود که تا ۲ هفته دیگر به پیک وحشتناکی می‌رسیم؛ اما به نظر می‌رسد این روند سریع‌تر در حال طی شدن باشد. باید از هرگونه تجمع جمعی جلوگیری شود، محدودیت‌ها افزایش یابند، دورکاری‌ها مجدداً اعمال شوند و با توجه به بالا رفتن سرعت شیوع این سوبه، مدارس و دانشگاه‌ها فعلاً به‌صورت مجازی به فعالیت خود ادامه دهند تا ببینیم اوضاع چگونه پیش می‌رود».

◀ **قرارداد ۲۵ ساله روسیه با چین! / روسیه قرارداد ۲۵ ساله فروش نفت و گاز با چین به ارزش ۱۱۷٫۵ میلیارد دلار امضا کرد.** این قرارداد در جریان سفر ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهوری روسیه به چین برای حضور در افتتاحیه بازی‌های المپیک زمستانی امضا شد.

◀ **افزایش فروش دختران خردسال در افغانستان / این روزها با بحرانی شدن وضعیت اقتصادی در افغانستان، فروش دختران در سنین پایین نیز افزایش یافته است.** در منطقه کادیز ولایت بادغیس والدین دختران خود را که برخی از آن‌ها حتی هفت ماه هم ندارند، برای تأمین نیازهای اولیه غذایی می‌فروشند.

◀ **ارتش: هیچ هوپایمی زمین‌گیری نداریم / فرمانده نیروی هوایی ارتش اعلام کرد:** «هیچ هوپایمی زمین‌گیری نداریم و سعی کرده‌ایم همه سامانه‌های بومی خود را به فناوری روز تجهیز کنیم. اورهال همه نوع هوپایما را در کشورمان فقط متخصصان جوان ایرانی انجام می‌دهند. در زمینه پهپاد هنوز همه توانایی خود را نمایش ن داده‌ایم».

◀ **نرخ تورم ترکیه به مرز ۵۰ درصد رسید / شکست سیاست پولی اردوغان و خودداری او برای بالا بردن نرخ بهره، تورم در ترکیه را به بالاترین رقم طی دو دهه گذشته یعنی ۴۸٫۷ درصد رسانده است.**

◀ **ایرانی‌ها چقدر سیگار می‌کشند؟ / «پرهام فر» مدیرکل دفتر پیشگیری ستاد مبارزه با قاچاق کالا گفت:** «میزان تولید در سال ۹۹ و ۱۴۰۰، ۶۰ میلیارد نخ سیگار است. ۷۰ میلیارد نخ برآورد ما از مصرف سیگار در کشور است».